

Barnbokslut

Socialnämnden Sydväst

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	3
1.1	Bakgrund och syfte	3
1.2	Viktiga begrepp	3
1.3	Fyra grundläggande artiklar	4
2	Barnbokslut.....	5
2.1	Uppföljning av föregående års utvecklingsområden och åtgärder	5
2.2	Nulägesanalys barnrättsarbetet	7
2.2.1	Förutsättningar för barnrättsarbetet.....	8
2.2.2	Styrkor i barnrättsarbetet	8
2.2.3	Utmaningar eller brister i barnrättsarbetet	11
3	Utvecklingsområden och åtgärder.....	14

1 Inledning

1.1 Bakgrund och syfte

Barns rättigheter är mänskliga rättigheter och gäller alla barn utan åtskillnad. Barns rättigheter är individuella, vilket innebär att Göteborgs Stads verksamheter behöver ha kunskap om rättigheterna och ta hänsyn till barns olika förutsättningar. Att arbeta barnrättsligt innebär att tillgodose det enskilda barnets rättigheter utifrån FN:s konvention om barnets rättigheter, inom det som är stadens uppdrag. Göteborgs Stad ska efterfråga barnets delaktighet samt utgå från barnets bästa. Barn är alla som är under 18 år enligt konventionen.

FN:s konvention om barnets rättigheter, kallad barnkonventionen, blev lag i Sverige 1 januari 2020.

I Göteborgs Stad gäller Barnrättsplanen sedan juni 2020 och alla nämnder och styrelser ska varje år göra ett barnbokslut.

Ett barnbokslut ger nämnder och styrelser en bild av förvaltningens eller bolagets arbete med barns rättigheter enligt barnkonventionen.

Det första barnbokslutet gjordes 2021 och har utvecklats sedan dess. Årets barnbokslut innehåller en uppföljning av föregående års utvecklingsområden och en nulägesanalys av förutsättningar för barnrättsarbetet i förvaltningen, styrkor och utmaningar eller brister utifrån barnkonventionens fyra grundläggande artiklar 2, 3, 6 och 12. Det ligger till grund för prioriterade områden och åtgärder för nästa år.

1.2 Viktiga begrepp

Här beskrivs viktiga begrepp i barnrättsarbetet som har olika innebörd.

Barnperspektiv: Den kunskap om barn som vuxna utgår från när de avser att göra något utifrån barnets bästa. Vuxnas perspektiv kan därför skilja sig från hur barnet upplever och förstår samma situation. Barnperspektivet är en färskvara som förändras över tid.

Barns perspektiv: När det gäller barnets perspektiv är det nödvändigt att ett barn fått uttala sig i den aktuella frågan. Det är det som visar sig för barnet som är det intressanta när vi pratar om barnets eget perspektiv. Genom att fråga efter barnets synpunkter levandegörs barnets eget perspektiv. Det handlar om det enskilda barnets synpunkter.

Barnrättsperspektiv: Utgångspunkten är FN:s barnkonvention. Barnrättsperspektiv innebär att alla besluts- och arbetsprocesser är barnrättsbaserade, det vill säga utgår från konventionens fyra grundläggande principer och övriga rättigheter i konventionen.

1.3 Fyra grundläggande artiklar

Grunden för barnrättsarbetet och barnbokslutet är de fyra grundläggande artiklarna i barnkonventionen:

Artikel 2: Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.

Artikel 3: Vid alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa. Begreppet ”barnets bästa” är konventionens grundpelare. Vad som är barnets bästa måste avgöras i varje enskilt fall och hänsyn ska tas till barnets egen åsikt och erfarenhet. Det betyder inte att det alltid ska vara utslagsgivande, även andra intressen kan ha samma eller större betydelse. Beslutsfattare ska dock ha i åtanke att barnets bästa inte bara är ett intresse bland andra, utan det är ett intresse som måste ges särskild vikt. Det ska också noteras att ett och samma beslut kan röra flera barn eller grupper av barn med olika intressen.

Artikel 6: Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling. Med utveckling menas främjandet av god fysisk, andlig, moralisk, psykisk och social utveckling.

Artikel 12: Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad.

2 Barnbokslut

Årets barnbokslut innehåller en uppföljning av föregående års utvecklingsområden och en nulägesanalys av barnrättsarbetet i förvaltningen samt prioriterade utvecklingsområden för att stärka barnrättsarbetet.

Barnbokslutet utgår från barnkonventionens fyra grundläggande artiklar 2, 3, 6 och 12. Barnbokslutet kan även inkludera arbete utifrån andra artiklar som är relevanta för verksamhetens uppdrag.

2.1 Uppföljning av föregående års utvecklingsområden och åtgärder

Nedan finns en kortfattad uppföljning av föregående års utvecklingsområden.

Utvecklingsområden från föregående år	Åtgärder	Status	Ev. kommentar
Stärkt barnperspektiv i samband med beslut på organisation- och strategisk nivå	Höja kompetensen för när barnkonsekvensanalyser ska göras Fortsatt implementering av HVB-enkäten Stärka barnperspektivet inom strategiska trygghetsfrågor.	Genomförd	Implementering av HVB-enkäten fortgår och är en aktivitet i kategoriplan Barn och unga. Resultat jan-okt 2023 visar att svarsfrekvensen i SF Sydväst är 50 %, dock har barnet/den unge endast deltagit i 6 av de totalt 29 uppföljningar som gjort i förvaltningen vilket ger en låg svarsfrekvens. Inom trygghetssamordningen pågår ett utvecklingsarbete med lägesbilderna utifrån barnperspektivet genom att man tagit fram ett eget avsnitt med fokus på barn och unga. Ett prioriterat område i arbetet med trygghet är "hot och våld bland unga", Arbetet kommer att fortsätta utvecklas. Berör pågående arbete inom SSPF, våldspreventivt arbete på olika arenor med mera. En trygghetsvandring har genomförts kring Bergkristallparken utifrån barns synpunkter och barnperspektiv. Detta synliggjorde brister utifrån barnperspektivet. Arbetssättet skulle kunna systematiseras och genomföras på fler platser. I fritids mötesplatsenkäter har man följt upp resultat kring trygghet- och bemötande som får effekt på utformningen av lokalerna. Genom Embrace och samverkan med BID har man identifierat otrygga platser för barn och unga som leder till åtgärder och ökad trygghet. Barnkonsekvensanalyser görs för att utveckla barnperspektivet och barns eget perspektiv i stadsutvecklingen och därmed förbättra beslutsunderlaget i olika planeringsskeden. Inom trygghetssamordningen pågår ett utvecklingsarbete med lägesbilderna utifrån barnperspektivet genom att man tagit fram ett eget avsnitt med fokus på barn och unga.

Utvecklingsområden från föregående år	Åtgärder	Status	Ev. kommentar
Indikatorer för barnrättsarbete i socialförvaltningarna	Fortsätta det gemensamma arbetet mellan socialförvaltningarna kring resultat och effektmått samt socialtjänstrapport.	Påbörjad	Utvecklingsarbete pågår utifrån statistik med fokus på resultat och effekt.
Fortsatt arbete med barns delaktighet (individnivå)	Fortsatt arbete med LÖSA. Fortsatt pågående arbete inom fritid. Arbetet med implementering av rutinen kring barnkonsekvensanalys i försörjningsstödsärenden och stärkt barnrättsarbete i vuxenärenden.	Påbörjad	LÖSA: fortsatt pågående fokus och implementering. Rutinen är implementerad inom försörjningsstöd och vuxen. Utveckling och omhändertagande sker löpande. Inom fritids verksamheter sker barn och ungas delaktighet i första hand i dialog med ungdomar på mötesplatserna samt genom mötesplatsenkäter mm. Ständigt pågående utvecklingsarbete. Fritid arbetar uppsökande med ungdomars möjlighet att delta i olika inflytandeforum. Exempel på sådana forum är elevråd. Lights on är en del av elevrådet på Frejaskolan. Andra exempel är Ungdomsfullmäktige och Gårdsråd. En grupp ungdomar är engagerade i en demokratigrupp som bland annat planerar Demokratidagen. Demokratidagen fortsätter och fler unga engagerar sig i processen och arbetet inför dagen. Folkhälsomedel har på olika sätt bidragit till olika verksamheters arbete med barns delaktighet, till exempel Frölundaskolans arbete med att involvera elever i trygghetsarbetet.
Fortsätta stärka samverkan internt för att få ett helhetsperspektiv och arbete kring barn och deras familjer.	Plattformsarbete BoU och VoF, Ung Sydväst. Organisering kring familjer där det finns våld /familjvårdteam	Påbörjad	Ung Sydväst är under uppbyggnad. Förslag på organisering kring ViNR finns (relationsfridsteam). Fortsatt utvecklingsarbete för att involvera fler familjer runt barnen pågår.
Fortsätta stärka samverkan externt för att få ett bättre helhetsperspektiv och arbete kring barn.	SIP (samordnad individuell plan) SP (samordnad plan) som verktyg för att stärka samverkan. Den stadenövergripande arbetsgruppen med uppdrag om gränsdragningsproblematiken med funktionsstöd. Fortsätta utveckla samverkan med grundskolan	Påbörjad	Arbete med SIP pågår. Revisionen har gjort en granskning där slutrapport lyfter bland annat fram att uppföljning av samordnande insatser brister på strategisk nivå. Utmaningar i samverkan med regionen kvarstår. SP (samordnade plan) har tagit fram som verktyg för att stärka samverkan med funktionsstöd. Fortsatt arbete krävs. Utveckling av samverkan med grundskolan fortgår tex inom ramen för SSPF, start SSFF utökning av skolsociala team. Demokratidagen samlar olika aktörer. Ungdomsfullmäktige var inbjudna och deltog 2023. Hyresgästföreningen involverade ungdomar för att genomföra dialoger och lämna synpunkter i samband med planarbete.

Utvecklingsområden från föregående år	Åtgärder	Status	Ev. kommentar
Utveckla uppföljning och statistik utifrån fler parametrar och inom fler verksamheter	Utveckla statistik kring kön och ålder inom avdelning Barn och unga. Följa antal barn och antal hushåll med barn inom försörjningsstöd.	Genomförd	Statistik utifrån ålder och kön finns i socialtjänstrapporten, vilket är ett bra underlag för fortsatt analys.
Kompetenshöjning	Avdelning Boende och hemlöshet - grundutbildning för chefer och medarbetare i barnkonventionen ex webutbildning VGR. Utbildning i BBIC för berörda enheter inom avdelning Boende och hemlöshet.	Påbörjad	Folkhälsa har genomfört föreläsningar under hösten med BRIS, Budget- och skuldrådgivning samt Stadsmissionen utifrån barn- och föräldraperspektiv vilket bidragit till kompetensutveckling inom Göteborgs Stad. Inom avdelningen boende och hemlöshet har flertalet verksamheter under året genomgått utbildning i barnkonventionen. I samband med detta har det ingått ett arbete att följa upp utbildningen utifrån vad den gett för effekter och perspektiv, där vissa särskilda verksamheter även har skapat en verksamhetsanpassad plan utifrån barnkonventionen. Det finns dock behov av fortsatt kompetenshöjning och utbildning inom barnkonventionen kommer vara en återkommande aktivitet för avdelningen.
Stödmaterial/ rutiner	Avdelning Boende och hemlöshet - gemensamt stödmaterial för avdelningen som stöd för enheterna. Ta fram rutiner anpassade för enheterna. Fortsatt arbete med implementering av vräkningsförebyggande rutin.	Påbörjad	Inom avdelning Boende och hemlöshet har uppdrag getts att ta fram en avdelningsövergripande rutin för arbetet med barnrätt, vilket kommer påbörjas under 2024. Det har under året även pågått ett arbete med framtagande av en rutin gällande orosanmälan avseende barn, vilken är klar i början av 2024. Fokus blir därefter att implementera rutinen samt utveckla och öka kunskapen gällande att anmäla oro för ett barn.
Fortsatt organisering kring unga på väg in i eller i kriminalitet	Uppbyggnad av Ung Sydväst.	Påbörjad	Påbörjad uppbyggnad har skett under året med stöd av BRÅ. Utvecklingsledare för Ung Sydväst är anställd. En avdelningsöverskridande kick-off är genomförd i syfte att förankra arbetet.
Fortsätta stärka arbetet med att nå barn och deras familjer som har behov av tidiga insatser	Samverkan internt samt externa aktörer såsom regionen, grundskola, förskolan, funktionsstöd etc.	Påbörjad	Familjecentralerna är viktigt för att nå familjer tidigt. Utökade hembesök fortsätter. Utökning skolsociala team på utvalda skolor. Påbörjat utvecklingsarbete för att ha föräldraskapskurser ute på skolor. SSFF har startat (Skola, Socialtjänst, Fritid, Familj) för att nå yngre målgrupp barn utifrån modell SSPF och en koordinator har anställts. Föreningskonferensen informerade föreningar om "när det oväntade händer" och vilket stöd socialtjänsten kan ge föreningar som möter både barn och deras föräldrar. Ett nätverk med de religiösa samfunden aktiva inom stadsområdet har skapats och fått information och kunskap av socialtjänsten om våldsutsatthet och vart man kan vända sig för stöd.

2.2 Nulägesanalys barnrättsarbetet

Nulägesanalysen utgår från tre områden: förutsättningar, styrkor, utmaningar eller

brister i barnrättsarbetet.

2.2.1 Förutsättningar för barnrättsarbetet

För att bedriva barnrättsarbete krävs både *kunskap*, *resurser* och strukturer för *ledning och styrning* som ger förutsättningar för att leva upp till barnkonventionen.

Inom socialförvaltningarna ingår det i grunduppdraget för flera verksamheter att ständigt arbeta för att förbättra och bidra till barns likvärdiga villkor och tillgodose deras rättigheter. Delar av socialförvaltningens verksamheter styrs också av annan lagstiftning där flera av barnkonventionens delar omfattas.

För verksamheter vars primära målgrupp är barn och unga uppfattas kunskapen om barnrättsarbete som god, dock tappas kompetens i samband med personalomsättning. Förutsättningarna att leva upp till den kunskap som finns upplevs inte alltid överensstämma med de resurser som finns att tillgå.

Förvaltningens verksamheter påverkas också av aktuellt omvärldsläge vilket innebär generellt minskade resurser i offentliga verksamheter, vilket påverkar socialförvaltningen såväl som andra aktörer som förvaltningens verksamheter samverkar med såsom grundskolan och regionen.

Det upplevs också finnas brister i barnkonsekvensanalyser utifrån strategisk nivå samt utmaningar i samverkan inom förvaltningens verksamheter eller med externa aktörer.

För verksamheter vars primära målgrupp inte är barn, bedöms kunskap och uppmärksamhet kring barnkonventionen stärkts under året även om det fortsatt finns behov av ökad kunskap samt stöd i hur barnrättsarbete kan integreras i arbetet. Även om verksamheter riktas mot vuxna påverkas ofta barn i hög utsträckning, då de vuxna kan vara föräldrar, syskon etcetera.

För att nå framgång i barnrättsarbetet lyfts också tillit som en viktig förutsättning. Desinformationskampanjen och bristande tillit till socialtjänsten påverkar förutsättningarna att nå de barn och familjer som är i behov av stöd.

2.2.2 Styrkor i barnrättsarbetet

Styrkor som har identifierats i förvaltningens barnrättsarbete utgår ifrån de fyra grundartiklarna. De fyra grundartiklarna går ofta hand i hand och förutsätter varandra för att barns rättigheter ska tillgodoses. Sammanfattningsvis ser förvaltningen att det finns flera styrkor som också stärkts under året som främjar barnrättsarbetet.

Inom artikel 2, principen om icke-diskriminering lyfts att aktuell kunskap om barns levnadsvillkor används för beslut och prioriteringar som rör barn. Till exempel riktas förebyggande insatser till vissa områden, målgrupper och skolor där vetenskapen om att förutsättningar för jämlika levnadsvillkor behöver stärkas. Exempel på detta är skolsociala team, SSA (skola som arena), Lights on, utökade hembesök, familjecentraler och föräldrakurser. Utifrån behovsanalys som görs inom folkhälsoperspektivet görs också olika prioriteringar i det förebyggande och främjande arbetet. Resursteam heders stöd i form av kompetensutveckling och konsultativt stöd till professionella såväl internt i den egna förvaltningen som externt har också stärkt kompetens och bemötande av barn och unga som lever i en hederskontext liksom teamets arbete med att möta upp unga utsatta för hedersrelaterat våld till fortsatt stöd. Inom fritidsverksamhetens öppna verksamheter arbetas aktivt för en jämn könsfördelning och IOP med Passalen inkluderar målgruppen barn och unga med funktionsnedsättning. Även målgruppen

HBQI+ lyfts in genom verksamheten Norma. Denna målgrupp är svår att nå och fritid behöver stärka kontakten med vårdnadshavare för att möjliggöra för fler att delta i Normas aktiviteter.

Artikel 3 handlar om att alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa. De kan till exempel handla om att det finns arbetssätt, rutiner och stöd för att göra systematiska prövningar av barnets bästa. Beslut som berör barn kan ske både på individnivå och på grupp- eller organisationsnivå.

Barn och unga myndighet styrs av lagstiftning som innebär att barnets bästa ska beaktas vid beslut som rör barn på individnivå. Det innebär att barnets bästa ska beaktas i alla beslutsprocesser, tex inför beslut om att inleda utredning, beslut om insats, beslut om att avsluta insats. Avdelningen arbetar utifrån BBIC som innefattar stödfrågor och anvisningar som ett stöd och påminnelse om att barnets bästa ska prövas i alla delar av socialtjänstprocessen. Under 2023 har avdelningen fortsatt implementera LÖSA (lösningar för delaktiga och trygga barn). LÖSA ger stöd för att arbeta systematiskt utifrån barnets bästa och delaktighet, vilket också upplevs ha stärkt bedömningarna utifrån barnets bästa vid beslut. Avdelningen har också utvecklat de systematiska egenkontrollerna vilket bidrar till att synliggöra och identifiera eventuella utvecklingsområden utifrån om barnets bästa har beaktats vid beslut.

Inom välfärd och fritid är barnrättsperspektivet integrerat i fritidsverksamhetens strategidokument och handlingsplaner som verksamheterna utgår ifrån. Planering av verksamheter inom avdelningen bygger på vad som ses som barns bästa och barn och unga har också möjlighet att påverka innehållet i verksamheterna. Med resursteam heder har målgruppen barn och unga som lever i hederskontext synliggjorts i större utsträckning och teamet har bidragit till att stärka kompetensen kring målgruppen och i bedömningsmetoden PATRIARK. Avdelningens satsning på ANDTS genom en egen samordnare gynnar barn och unga, bevakar målgruppen och säkrar barnrättsperspektivet i det drogforebyggande arbetet.

Inom boende och hemlöshet har några enheter tagit fram handlingsplaner för implementeringsarbetet av barnkonventionen i verksamheterna. Det har även skapats verksamhetsanpassade planer utifrån barnkonventionen särskilt i de verksamheter inom avdelningen som har barn i sina boenden. Därutöver har stödmaterial tagits fram utifrån att öka kunskapen gällande att anmäla oro av ett barn, vilket några särskilda verksamheter inom avdelningen fått intern utbildning i. Utifrån detta pågår även framtagandet av en avdelningsövergripande rutin avseende orosanmälan kring barn. Inom de enheter som har barn i verksamheten råder arbetssätt och metoder utifrån barnets bästa. Bland annat genomförs regelbundna gemensamma möten med fokus på barn där man lyfter utveckling/prioriteringar utifrån barnens bästa. Dessa verksamheter utgår också från framtaget material från andra instanser i sitt arbete, så som barnkonventionen, kunskapsstöd från BRIS och quiz som SKR tagit fram för professionella utifrån barns rättigheter. Vid inflytt delas häfte om barnkonventionen ut, och om eller när det är möjligt har man uppföljningssamtal utifrån detta

Inom försörjningsstöd finns "Stödmaterial - Barnrättsperspektiv vid handläggning av ekonomiskt bistånd" som stöd för handläggare. Användningen av materialet har fortsatt stärkts under året inom försörjningsstödsenheterna. Inom Vuxenheten finns rutinen "Förstärkt barnrätt i vuxenärenden". Rutinens syfte är att den ska vara ett hjälpmedel för socialsekreterare som handlägger vuxenärenden att praktiskt tillämpa ett barnrättsarbete i enlighet med barnkonventionen. Implementering av rutinen har fortsatt pågått under året.

Artikel 6 handlar om barns rätt till liv, överlevnad och utveckling (psykisk

och fysisk, social utveckling). För flera av förvaltningens verksamheter ingår det i grunduppdraget att direkt eller indirekt arbeta för att alla barn och unga ska kunna utvecklas utifrån sina förutsättningar.

För att säkra detta behöver det också finnas strukturer för intern och extern samverkan så att varje barn får sina rättigheter tillgodosedda och att ett helhetsperspektiv skapas. Styrkor som har identifierats i våra verksamheter är bland annat uppstarten av UngSydväst där kraftsamling och intern samverkan stärks med fokus på barn och unga som är i riskzon för kriminalitet eller befinner sig i kriminalitet. Fortsatt stärkt arbete inom ramen för SSPF (socialtjänst, skola, polis, fritid) har skett under året samt påbörjad uppstart av SSFF (Socialtjänst, Skola, Fritid, Familj). SSFF kommer att stärka samverkan kring den yngre åldersgruppen 6-12 år. Under året har också en arbetsgrupp arbetat med att ta fram förslag hur arbetet med våld i nära relationer kan stärkas där intern samverkan krävs för att ett helhetsperspektiv ska skapas. Resursteam heder har fortsatt och utvecklat sitt arbete för att direkt och indirekt stötta hedersutsatta barn och unga bland annat genom genomförda och planerade utbildningsinsatser till verksamheter som möter målgruppen. Man har också samarbetat med den ideella föreningen Existera som arbetar mot kvinnlig könsstympning. Med stöd av folkhälsomedel kommer Existera att genomföra en aktivitet 2024 som riktar sig till kvinnliga invånare.

Fältarna inom enheten förebyggande och främjande stärker också arbetet med barn och unga utifrån behov i olika områden och fritidsverksamheter arbetar kontinuerligt utifrån sitt grunduppdrag att stärka barn och ungas utveckling. Avdelningen välfärd och fritid har arbetat för att tillskapa särskilt riktade platser till ungdomar med särskilt behov av feriearbete och fortsätter detta arbete i samverkan med förvaltningen för arbetsmarknad och vuxenutbildning inför 2024.

Inom stadsutveckling lyfts samverkan med andra förvaltningar i planprocesserna som en styrka där barnperspektivet är en viktig del för att lyfta in barns behov av tillgängliga och trygga utemiljöer för fysisk aktivitet, platser för spontantidrott och lokaler för fritidsaktiviteter.

Leksaksbiblioteket och fritidsbanken är verksamheter som utvecklats och som möjliggör för barn och unga att få tillgång till material för en aktiv fritid oavsett ekonomiska förutsättningar.

Artikel 12 handlar om barns rätt till delaktighet och att barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. För det krävs ofta metoder och arbetssätt för att möjliggöra att barn kommer till tals inför beslut.

För avdelning Barn och unga är barns delaktighet en utgångspunkt för verksamheten och finns även med i annan lagstiftning som styr verksamheten. För att göra barn delaktiga i individärenden används till exempel BBIC och LÖSA. Metoder och arbetssätt som också används för att skapa delaktighet är FIT (Feedback Informed Treatment), tejpning och trappan som ger bra förutsättningar för barn att uttrycka sin åsikt. Inom avdelningen har två forskningsprojekt gällande barns delaktighet pågått under året, varav en handlar om barns delaktighet i öppenvården och en om LÖSA som har fortsatt implementerats under året. Forskningsresultaten är ännu inte färdigställda, men kommer ge värdefull kunskap om barns delaktighet framöver.

Inom fritid arbetar man på olika sätt med barns och ungas inflytande och delaktighet i verksamheten. Mötesplatsenkäterna är ett exempel på hur verksamheten har följt upp resultat av trygghet- och bemötande som får effekt på utformningen av lokalerna. Folkhälsomedel har på olika sätt bidragit till olika verksamheters arbete med barns delaktighet, till exempel Frölundaskolans arbete med att involvera elever i trygghetsarbetet. Arbetet med Lights on stärker också

barns och ungas delaktighet. Demokratidagen fortsätter och fler unga engagerar sig i processen och arbetet inför dagen. Utifrån indikatorer i fritids strategidokument tillsammans med analys av aktiviteter kan man dra slutsatsen att barn och unga också upplever att de får ha inflytande och är ansvarstagande på sin mötesplats och för sin fritid. Fler verksamheter behöver dock fortsätta att utveckla forum för delaktighet.

Inom avdelningen boende och hemlöshet har de enheter som har barn i verksamheten utvecklade metoder och arbetssätt för att möjliggöra att barn kommer till tals. Exempelvis i samband med interna flyttar eller förändring av olika anledningar möjliggörs delaktighet genom att barnet bjuds in till samtal. Särskilt beaktas barnet i form av att möjliggöra information och att barnet kommer till tals. Vad gäller arbetssätt och metoder för att göra barn delaktiga i verksamheten har man även bland annat tagit fram anpassat material utifrån barnets ålder avseende brandskydd. Det finns även arbetssätt för att säkerställa framtagandet av informationsmaterial och checklistor på olika språk.

Inom de enheter som har barn i verksamheten i avdelning boende och hemlöshet säkerställs att barnperspektivet finns vid verksamhetsförändringar och värdering görs i vad barnet ska involveras i och inte, vilket är ett sätt att beakta barnen.

2.2.3 Utmaningar eller brister i barnrättsarbetet

Nedan lyfts de brister och utmaningar som förvaltningen har identifierat utifrån barnrättsarbetet. Utgångspunkten har varit de fyra grundartiklarna som ofta går hand i hand och förutsätter varandra för att barns rättigheter ska tillgodoses. Sammanfattningsvis ser förvaltningen att det finns brister och framför allt utmaningar som förvaltningen behöver arbeta vidare. Framförallt utmaningen i att arbeta utifrån ett helhetsperspektiv för barnets bästa där olika aktörer många gånger behöver samarbeta för barnets rättigheter till fullo ska tillgodose. Andra utmaningar är att nå de barn och familjer i behov av stöd som upplevs svåra att nå och att nå de som har behov av stöd tidigt.

Artikel 2 och artikel 3 innebär att alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter, ingen får diskrimineras samt att barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som berör dem. Förvaltningen har identifierat att det finns grupper av barn som inte alltid får sina rättigheter tillgodosedda eller är svåra att nå, vilket innebär att barnets bästa inte heller tillgodoses. Familjer med barn som har en diagnos och har behov av stöd/insatser både från socialtjänsten och funktionsstöd får inte alltid sina behov tillgodosedda. Det är ett område som också har synliggjorts i samband med kategoriplansarbetet där beslut har tagits om att fortsatt arbeta med frågan i tvärgrupper för att tydliggöra gränssnittsbehov. Barn som är ”hemmasittare” är också en grupp av barn som upplevs svåra att nå. Barn som finns inom det kommunala aktivitetsansvaret är det svårt att hitta insatser till. Många av dessa barn har ofta någon form av diagnos och får inte alltid sina rättigheter tillgodosedda.

Barn som lever i en hederskontext är också en målgrupp som är svår att nå och verksamheterna behöver fortsatt fördjupa arbetet för att nå denna målgrupp. Resursteam heder samarbetar med FC Opalen för stöd i hur verksamheten kan uppmärksamma och arbeta med hedersproblematik.

Fritidsverksamhetens arbete med att uppnå en jämn könsfördelning avseende besökare i sina verksamheter, möta upp unga HBTQI+ och erbjuda målgruppen barn och med funktionsnedsättning fritidsaktiviteter är en styrka men samtidigt en utmaning att nå målgrupperna.

Under året har Statens institutionsstyrelse (SiS) under en längre tid haft problem att bemanna sina verksamheter vilket medfört strikta prioriteringar och periodvisa intagningsstopp. Konsekvensen är att barn och ungdomar med omfattande och komplex problematik inte får tillgång till den insats/placeringsform som motsvarar behoven. Placeringar för barn och ungdomar som bedömts ha behov av placeringar på SiS får lösas på annat sätt. Dessa ersättningsinsatser saknar dock skalskydd, säkerhet och de befogenheter som SiS har, samt har i många fall inte heller kompetens för en svårare målgrupp. Dialog förs med SiS, både inom ramen för avdelningschefsnätverket barn och unga och inom ramen för Göteborgsregionens socialchefsnätverk. Utöver detta ingår Göteborgs Stad i den nationella arbetsgrupp som leds av Sveriges kommuner och regioner med syfte att identifiera gemensamma åtgärder för att komma tillrätta med problematiken.

Inom folkhälsoarbetet lyfts utmaningen med att nå alla barn utifrån behovsanalysens fokus på arbete i vissa geografiska områden. Det finns en risk att barn missas med samma behov i andra mindre prioriterade områden när insatser riktas till vissa geografiska områden.

Ett annat utvecklingsarbete är att få med barns röster inom ramen för samverkansmodellen mellan fastighetsägarna i Frölunda och Tynnered och förvaltningen i BID-samarbetet (Business Improvement District). Frölunda - Tynnered ska vara en plats för alla. Det intersektionella perspektivet ska vara en del av detta arbete.

Inom stadsutveckling är barns bristande delaktighet en utmaning när det handlar om beslut i planprocesserna. Även om barn är involverade i planarbetet genom kunskapsinhämtning på olika sätt och genom BKA (barnkonsekvensanalys) har de liten eller ingen påverkan på beslut. Barn behöver kunna vara med i fler skeden i processerna.

Inom arbetet med att barns bästa bör också verksamheter analysera hur barn påverkas vid större omorganiseringar och förändringar. Boende och hemlöshet har stått inför en stor omorganisering 2023. De enheter som har barn i verksamheterna har beaktat perspektivet av barnens påverkan och anpassar information utifrån det perspektivet. På strategisk nivå är det dock fortsatt ett utvecklingsområde inom förvaltningen.

Inom boende och hemlöshet finns också ett pågående arbete med att ta fram en rutin gällande orosanmälan av barn. Generellt sett är det ett utvecklingsområde inom avdelningen att höja kompetensen kring barnrättsarbetet. Därför krävs fokus på implementering av rutinen när den är beslutad och klar, samt att möjliggöra kunskapsökning kring att anmäla oro av barn för samtliga verksamheter inom avdelningen i syfte att vid direkt liksom indirekt påverkan hos barn i våra verksamheter ha med sig perspektiv utifrån barns bästa

Artikel 6 handlar om barns rätt till liv, överlevnad och utveckling (psykisk och fysisk, social utveckling). För att säkra detta behöver det finnas strukturer för intern och extern samverkan så att varje barn får sina rättigheter tillgodosedda och att ett helhetsperspektiv skapas. Som ovan nämns finns flera välfungerande samverkansstrukturer intern och externt, men det finns också utmaningar och brister i viss samverkan. Främst rör det barn som har behov av stöd och samordnade insatser från flera aktörer såsom socialtjänst, regionen och funktionsstöd. Revisionen har gjort en granskning gällande samordnade insatser för barn och unga där insatser behövs från både kommun och region. Granskningen konstaterar brister gällande framför allt styrning och uppföljning av samordnade insatser. Arbetet med att stärka samverkan har fortsatt 2023 men behöver fortsätta 2024 med utgångspunkt i att barn och deras familjer ska få sina behov och rättigheter tillgodosedda.

Artikel 12 handlar om barns rätt till delaktighet och att barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. En utmaning som förvaltningen har identifierat utifrån barns delaktighet är att göra barn delaktighet i utveckling av verksamheten. Inom vissa enheter har verktyg såsom västermodellen använts tidigare, men arbetet kan utvecklas. Inom det forskningsprojekt som pågår inom barn och unga med FoU gällande LÖSA intervjuas barn kring delaktighet. Resultatet kan generera värdefull kunskap kring utveckling av verksamheten. Inom boende och hemlöshet lyfts barns delaktighet som en brist i planering och utveckling av verksamheten, både vad gäller mindre såväl som större organisatoriska förändringar

Inom stadsutveckling lyfts utmaning i arbetet med BKA (Barnkonsekvensanalys) i planarbetet. Det finns en handledning för när BKA ska genomföras men det är otydligt i vilken utsträckning det följs. Det finns en god ambitionsnivå men också en utvecklingspotential.

3 Utvecklingsområden och åtgärder

Identifierade utvecklingsområden för nästa år och åtgärder finns i tabellen nedan.

Prioriterade utvecklingsområden	Åtgärder	Förväntade resultat
En identifierad brist i kategoriarbetet är att nuvarande kategoriplaner inte omhändertar de målgrupper som behöver stöd från både socialförvaltning och funktionsstöd.	Kategorirådet har beslutat att behovsförsörjningsfrågor kopplade till gränssnitt mellan socialförvaltningarna och funktionsstöd framöver hanteras inom kategoristyrningen och att tvärteam vuxen respektive barn och unga bildas och samordnas av Spink och enheten för kvalitet. SP (samordnad plan) finns som verktyg.	Att det finns en struktur och systematik för hantering av behovsförsörjningsfrågor kopplade till gränssnittsarbetet för socialförvaltningarna och funktionsstöd.
Helhetsperspektiv för barn i behov av insatser både från socialtjänst och regionen behöver stärkas	SIP finns som verktyg att använda. Åtgärda/utveckla revisionen rekommendationer i granskningen av samordnade insatser. Gemensam rutin är framtagen.	Att barn med behov av samordnade insatser får sina rättigheter tillgodosedda.
Fortsätta stärka barns delaktighet i individärenden	Fortsätta implementera LÖSA	Att barn blir ännu mer delaktiga i de processer och beslut som berör dem.
Nå barn och deras föräldrar som är i behov av stöd tidigt	Utveckla arbetet att nå familjer på andra arenor: skolsociala team, föräldrakurser på skolor, utveckla SSFF	Att barn och deras föräldrar som är i behov av stöd får stöd.
I större utsträckning nå de barn och unga som har behov av fritids verksamheter	En större dialog med skolorna för att nå de barn vi annars inte når	
Tydligare riktlinjer och riktad kompetens utifrån barnrättsarbetet inom avdelning Boende och hemlöshet.	Utbildningsinsatser och/eller kunskapsstöd.	
Utveckla och synliggöra barnrättsperspektivet på en organisatorisk- och strategisk nivå.	Kompetensstöd i när, och i vilken utsträckning, barnkonsekvensanalys ska göras i samband organisatoriska förändringar.	Barns synpunkter tas om hand genom BKA och påverkar förslag inom planprocessen och stadsutveckling.